

LUBLANSKE NOVIZE

JANN. FRIDR. EGERJA,

Sręda 18. d.

Kosaperska 1797.

Nro. 83.

Dunej 7. Kosaperska..

Osdravljenja uzhenk gospod doktor Shmiderer v' mešti Freiburg na Svabskim je od svitliga Zesarja prejel to veliko slato svetino. Prinz Karl mu jo je poslal skus eniga generala; sa to, ker je v' ti vojski saštojn osdravljal zesarške kojne, katerih je bilo zhes pol tretji tavshent bolnih; inu ranenih; inu je sraven petkrat nevarno udarjen bil.

Josef Kaindel is Augsburga je najdel eno perpravo, sa snatjavo pshenizo zhistit; ker je na to dosti denarjov potrošil, so mu nih zarfarska

Svit-

Svitlost pravizo udělili, de fkus 10. let nobeden nesme to naredbo delat, svunaj sam on, de bo de fkus prodanje svojiga snajdenja odshkodo-
van.

Poglavitni kvartar je sadne dneve poprejsk-
niga meseza is Gorize spet v' Lublano prestavljen.

Devetnajsti dan Kimoviza je ujeti franzoz-
ki general la Fayette is grada Ollmüz spushen,
ker je v' saperi bil; en zesarfki Stab-offizir ga
je spremil, inu je bil v' Hamburg prepelan, on,
inu njega tovarshia.

Mesto Debrezin na ogerfkim je veliko fko-
do od ognja pretepeło. 16. Kimoviza je od treh
popoldne notri do polnozhi goreło, veter ul-
kel, ute na sejmi so pogorele, 600. hifh inu
drugiga. Sama fhkoda per utah se fhteje na
50,000. fl.; drugo fhkodo ni nobeden zenit v'
Itani.

Lafhko.

General Kellermann je 4. Kimoviza perfhel
s' enim Komisarjam v' Turin k' fardinskim Kralu,
de bi rajtanje naredil, kar je Kral shivesha inu
pizhe sa franzozsko vojfko dajal. Kellermann se
je le en teden v' Turini dershal; potlej je fhel
zhes Mantovo k' generalu Bonaparte. Kellerman-
nova armada je she s' Bonapartovo sdrushena. Tu-
rinski poslanik je 13. Kim. v' Majland perfhel,
inu od zifalpinfkih visharjov gori uset bil,

V' Ge-

V' Genovi so franzosi popolnoma gospodarji, kar je nni dan en nepokoj bil; nekaj nepokojnih je še ustrželenih, nekaj is deshele pogonih. Genovesarjam zvenka permankuje, sa te so fklenili 21. Kloštrov pedržsat, inu pajnove rasbiti, po tem, kader bodo zhebele ven isprasnili.

General Berthier je v' Benedkah, de novo nabranim soldatam ushefa viha, v' oroshji skuha, inu nekatere druge povcla generala Bonaparte dopolnuje.

Dosedajni franzoski minister, per S. O. Papeshi je prestavljen v' Florenz sa ministra per dvori Zefarjoviga brata Ferdinanda.

Franzofko.

Vsi chesteri ministri so vsak na svoje kanzlie pisna dali, kaj se je 4. Kim. godilo, de je bilo tręba s' silo delat, ker pravio, de je ena fkrivna sveša otęla republiko ispodnesti. Po Parisi she sdej love inu v' jezho vodio, katerim kol prav nesaupajo, de bi desti svești bili.

Slasti so nevolni taisti, katerim mislio le dva tretja dela nih dolga s' papirjam plazhat. Pravio, de na tako visho gręde deshela na kant „Je to sveštobe nashe urazbilo? prashajo dolshniki. Je to sveštobe nashe saflushik? Je bilo oblublano v' bolshih zhasih vse plazhat; sdej se nam tretji del uterga, kateri bodo komej sa eni-

ga velal. Kaj bode s' tim papirjam, koliko bo vergel, kako bodemo deshelne lastine sajn dobili?

V' mešti Lille se je glihanje na mir rasderlo. Namešt treh poprejshnih franzoskih glihavzov so perfhli drugi trię. Treilhard eden tih prafha Lorda Malmesburi: imafh oblast nam nasaj dati vse, kar nam je Britania prozk vsęla? Malmesburi rezhe: nimam oblasti zelò vse nasaj oblubiti, temuzh lę tako, de si eden drugimu kej odęenamò. Na to uni pravi: pojdi domù oblast ifkat. Malmesburi je 18. dan Kimoviza pobral kopita, inu se v' England nasaj podal. Franzoski moshje so tudi domù v' Paris mahali.

Na to so Petęri visharji 20. dan Kimoviza en okliz na vse franzose dali, de glihanje je rasderto, inu se tręba k' vojski perpravlat. Na konez tiga okliza je vřim soldatam ukasano, na shtësti dan Kosaperska se per sojih regimentih inu armadah gotovo snajdit.

Na španfski meji je polno nepravizhnih denarjov, katęre nekatęri po španfski podobi dęlajo inu med lud dajejo.

Na ptuji tobak je dazia naloshena; bode nesla 10. millionov liber. Popręd so franzosi menili, de bodo bres vse naklade, inu niso na to mislili, de is nizh se nizh ne sturí. Sdej je tudi stempel sapovędan na kupzhiske pisma, inu

na note sa musiko, katere se natifnene ven dajejo. Tudi je prepovedano sozhivo inu túrfhizo is deshele vositi.

Holland 19. Kimoviza.

Glihanje na perjasno svęso s' španškim Kraljam je bilo doneč v'sbirališhi brano. Kral inu mi se savęshemo v' prizhiozhi vojski skup dershat, inu po vsi mozhi eden drugimu pomagat. Tudi se po tęm dershat, kar je od obojih s' franzosmi sglihano bilo.

Batavia męsto, inu otok Java v' jutrovi Indii so dobro provideni s' oroshjam, de se neboje britanzov, inu de bodo Hollendarjam svęsti ostali.

Zisalpinska republika se tudi hollendarjam dobra dęla, perporozhuje, inu proši v' bratovshino sapifana biti.

Na nafheh barkah je le nekej soldatov na suho ven djanih, kateri so se puntali, na morji flushit. Admiral im je pustil oroshje pobrat, inu ih v' varnost prepelat. Kar je svęstih so na barkah ostali.

Švędsko.

Pred malim Sh' Marnim je Kral pustil povsod oklizat, de bo Prinzešino Friderika Baden v' sakon usęl, katęra je evangelfke luteriske vęre, inu od stare švędiske kralęve shlahte. Zhes
tri

tri dni so bili oklizi v' zerkvah dershani, inu so ed vesela na gradi strglali. Shkofiam je povele dano, de imajo sa perhodno kralizo v' zerkvench molitvah spomin sturiti, kakor je navada sa vse od kraljeve shlahte.

Is kraljeviga sedalsha Stokholm pishejo 15. Kimoviza: de general Armfeld, kateri je bil v' punti super rankiga Krala sapleden sine v' potnjeh deshelah hodit, inu de ga ne bode svcdiska praviza tam iskala. Grafina negova shena je bila pred Krala spushena, inu spet v' milost useta.

Stvajs 12. Kimoviza,

Duhovni inu deshelfki grdejo v' zelah trumah is franzoskiga nasaj, kateri so pred nekaj letami ven isbeshali, letal pa spet nasaj perderli, v' treh dnevih ih je narmajn shest tavshent skusi mesto Basel fhlo. Vsi grdejo v' Konstanzfo shalofni, inu ishejo pomozh per Prinzu Konde, kateriga bode Moskovitar v' svoje deshele gori usel.

V' treh tetdnavaht bliso nafhe meje so franzosi premenili komendante, inu so druge postavili, kateri so od lafhke Bonaparte armade. Hünninga tedej, Straßburg, inu Landau dobojo druge Poglavarje, katerim bol verjamejo; de bodo svešti.

Nemshka.

Svitli Zefar je dva gospoda isvolil, katera bodeta v' imeni nemfkiga rajha sa mir glihala.
Prin-

Prinzefina Friderika nevesta švedskega Kralja je šla skus Berlin; je bila od prusovskega Kralja zlastito prejeta.

Lublana.

Soldatje so po vaseh raskvarterani, inu sledni dan pomozh prejemo na novinzih, inu drugih, kateri se dobrovolno pod oroshje podajajo; slasti je dosti od Hefov raspušhenih pod zefarske regimente stopilo. Perprava sa strjel, inu sa jesti obilno perhaja; vse skasuje, kako mozhen je Esterajh.

Vezherej je dano general povele na vse soldate inu trume, de imajo sledno uro perpravleni biti, per tim hipi odrinit, kamer koli bi se im ukasalo. F. M. L. inu general kvartermaster Baron Mak je tudi vezherej is Duneja pershal, kamer se je pred deset dnevi bil podal.

Stare rezhi so tudi nove tistim, katerim so nesname. Satorej bodem popisoval, od kod krajnski jesik inu sarod pride, inu od nekidanih zhafov sazhel:

Krajnski so en odraflik velikiga slovenskiga naroda, kateri sdej prebiva od tershafkiga morja noter do smersliga morja v Mofhkovii skus 400. mil shiroko, inu od pemskiga noter do deshele Kamshatka na konez mofhkovitarfskiga zefarstva she zhes tavshent mil na dolgost. Skorej vse ludstva v' tim prostori so slovenzi; to
je

je krajnzi, slovenzi, hrvatje, dalmatini, bosnjaki, flavonzi, slovaki, sem ter kje po turkimi, inu ogerfkim; ti so ta kraj Donave. Na unim kraji Donave pak so Pęmzi, moravzi, pólzi pomurjani, lúshizi, vandali, vendi, litavzi, Leti, inu ena neismirjena prostranost moshkovi-tarskeh prebivalzov po Moshkovii, Sęverii, inu na meji Tartarie. Ti vsi imajo sploh ime, de so Slovenzi, inu imajo jesik od ene same matere, namrezh, slovenski jesik.

Od kod te ljudstva pridejo, kaj so nekidaj bile, nimajo sadošti starih popisavzov. Narbol ih jesik rasodeva, kaj inu od kod so oni.

Slovenski jesik je v'pervih ali koreninskeh besedah nekaj podoben Armenskimu inu Persiskimu. She bol so si med seboj podobni, gręgfki, latinski, nęmski, inu slovenski. To pokashe, de so ti rodovi nekidaj v' narpervih zhasih skup rojeni notri v' sredi Asie. Pozhasi so Gręgi, latini, nęmzi inu slovenzi se ven is Asie v' Europo shirali, inu Armenze, inu Perse v' Asii popustili. Mati ih je odstavila, oni so is sibelu ustali, inu govorit sazhele.

Vmerli so v' Lublam.

10. dan Kosaperfka.

Visoko rojeni gospod Sigmund Graf Lihtenberg, 71. l. na novim tergi Nro. 340.

Nobeden ne sme sęla inu repe bres land-shaftniga popotniga pisma svunaj deshele pelat; mu bode proza usęto.